

PATVIRTINTA
Dailės mokyklos direktoriaus
2021 m. rugpjūčio 26 d.
įsakymu Nr. V-1-44

KĖDAINIŲ DAILĖS MOKYKLOS PRADINIO DAILĖS FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Rekomendacijomis dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48, Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK- 991 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-1214 redakcija), Vaikų neformaliojo švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK- 2695 (Žin., 2006, Nr. 4-115), Mokyklos nuostatais, patvirtintais Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. TS-70.

2. Programos teikėjas – Kėdainių dailės mokykla (toliau – Mokykla).

3. Informacija apie Mokyklą:

Mokykla įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 191015575.

Mokyklos teisinė forma – savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Mokyklos buveinė – Paeismilgio g. 12A, 57247 Kėdainiai, tel. (8 347) 55 467, elektroninis paštas kedainiudaile@gmail.com, internetinė svetainė www.daile.kedainiai.lm.lt.

Mokyklos grupė – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjų švietimą papildančio ugdymo mokykla.

4. Programos pavadinimas – Pradinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa.

5. Programos trukmė 3 metai.

6. Dalyvių amžius – 8–10 metų. Programos dalyvių priėmimas vykdomas pagal Mokyklos nustatytą tvarką.

7. Programai įgyvendinti sudaromos mokinių grupės. Mokinių priėmimas į grupes ir grupių sudarymas vykdomas atsižvelgiant į mokinių amžių. Vidutinis skaičius grupėje – 10 mokinių.

8. Programa gali būti pritaikyta mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atsirandančių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų.

9. Programai įgyvendinti skirta mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

9.1. dailės dalykams pritaikytos klasės su molbertais, stovais, stalais, specialiu apšvietimu ir įranga – keramikos degimo krosnimi, grafikos spausdinimo staklėmis ir kt.;

9.2. kompiuterinė, demonstracinė įranga;

9.3. vaizdinė, informacinė ir metodinė medžiaga bei priemonės;

9.4. mokinių darbams eksponuoti pritaikytos erdvės su ekspozicine įranga.

10. Baigusiems programą mokiniams rekomenduojama dailės ugdymą tęsti, renkant pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą ar dailės neformaliojo vaikų švietimo programas.

11. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso būdu, programa gali būti koreguojama arba laikinai stabdoma, arba organizuojama nuotoliniu mokymo proceso

organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas), atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių ar aplinkybių mokykloje pobūdį ir apimtis, keičiama programos apimtis ir metodai.

II SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS DAILĖS UGDYMO PROGRAMOMIS

12. Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti, nuosekliai ir sistemingai ugdyti dailės srities meninius gebėjimus, individualumą, kultūrinį sąmoningumą, estetinę nuovoką, tenkinti dailės pažinimo ir raiškos poreikius.

13. Programos uždaviniai:

13.1. atskleisti ir plėtoti mokinių kūrybinius ir meninės raiškos gebėjimus, puoselėti vaikų kūrybos spontaniškumą ir individualumą;

13.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias dailės ugdymo formas;

13.3. suteikti galimybę mokiniams plėsti vaizduojamąją patirtį, ją panaudoti savo išgyvenimų ar idėjų vaizdavimui;

13.4. padėti išmokti naudotis pagrindinėmis dailės raiškos meninėmis bei techninėmis priemonėmis, domėtis savo krašto ir pasaulio kultūra, ugdyti supančio pasaulio įvairovės suvokimą.

14. Programą sudaro dailės pažinimo ir raiškos dalykas.

15. Siekiant užtikrinti Programos dermę su kitomis dailės ugdymo programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pradinio ugdymo dailės dalyko bendrąja programa.

III SKYRIUS

DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA

16. Dailės pažinimo ir raiškos paskirtis – suteikti dailės suvokimo pradmenis ir formuoti pradinis dailės raiškos įgūdžius.

17. Dailės pažinimo ir raiškos tikslas – ugdyti gebėjimus dailės priemonėmis perteikti regimąjį bei vaizduotės pasaulį, įgyti kūrybos proceso suvokimo pradmenis.

18. Dailės pažinimo ir raiškos uždaviniai:

18.1. ugdyti pradinis grafines, spalvines, erdvinės raiškos įgūdžius;

18.2. formuoti pradinis įgūdžius, dirbant su skirtingomis medžiagomis bei priemonėmis, supažindinti su įvairiomis technikomis;

18.3. ugdyti dailės kūrinio ar reiškinių suvokimo pradmenis, formuojant aplinkos stebėjimo, analizavimo įgūdžius, skatinti juos pritaikyti, įgyvendinant savo kūrybinius sumanymus.

19. Dailės pažinimo ir raiškos veiklos sritys:

19.1. spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška;

19.2. dailės pažinimas ir reflektavimas.

20. Dailės pažinimo ir raiškos mokymas:

20.1. pirmais ir antrais mokslo metais mokoma 6 valandas per savaitę, moko vienas mokytojas;

20.2. trečiais mokslo metais spalvinę, grafinę ir erdvinę raišką moko skirtingi mokytojai; kiekvienai raiškos sričiai skiriamos 2 valandos per savaitę;

20.3. valandos dailės pažinimui neišskiriamos, veiklos sritys integruojamos;

20.4. užsiėmimai gali būti organizuojami gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;

20.5. derinami informaciniai ir kūrybiniai metodai;

20.6. gdymas individualizuojamas, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojant mokinio gebėjimų plėtotę bei poreikius, ugdomas pastabumas, nestandartiškas kūrybinis mąstymas, skatinama stebėti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius.

21. Dailės pažinimo ir raiškos dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška	
Nuostata – įsitraukti į kūrybos procesą. Vizualizuoti savo idėjas piešiant, tapant ar lipdant. Išbandyti skirtingas medžiagas ir technikas. Pasitikėti savo meniniais gebėjimais ir drąsiai kurti. Domėtis savo krašto kultūra	
Esminis gebėjimas: kelti ir įgyvendinti vizualias idėjas, išbandant grafines, spalvines, erdvines raiškos priemones bei technikas	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti sumanymus, vizualias idėjas ar vaizduoti pasirinktus motyvus, komponuojant plokštumoje ar erdvėje.	1.1.1. Kelti ir vystyti vizualius sumanymus; 1.1.2. pasirinkti vaizdavimo motyvus; 1.1.3. stebėti ir analizuoti supančią aplinką; 1.1.4. semtis vizualių idėjų stebint tautodailės ir profesionaliojo meno kūrinius; 1.1.5. komponuoti erdvines formas, motyvus ar atskirus elementus apibrėžtoje plokštumoje.
1.2. Naudotis elementariomis spalvinės, grafinės ir erdvinės raiškos techninėmis priemonėmis, įgyvendinti sumanymus, naudojant nesudėtingas technikas.	1.2.1. Atpažinti ir skirti elementarias piešimo bei grafikos priemones bei medžiagas, žinoti tradicinius jų naudojimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas; 1.2.2. skirti tradicines tapybines priemones bei dažus, žinoti pagrindines jų savybes, išbandyti nesudėtingas technikas; 1.2.3. skirti pagrindines skulptūros bei keramikos priemones ir medžiagas, žinoti elementarius lipdybos ir konstravimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas.
1.3. Kuriant naudoti pagrindinius meninius raiškos elementus ir priemones.	1.3.1. Išgauti įvairių atspalvių maišant pagrindines, papildomas, chromatines bei achromatines spalvas. Pasirinkti spalvų derinius; 1.3.2. naudoti įvairias linijas, dėmes, formas, išgauti skirtingų tonų, tekstūrų; 1.3.1. lipdyti, konstruoti ir jungti įvairias erdvines formas, bendrais bruožais perteikiant jų charakterį bei paviršių faktūras.
2. Veiklos sritis - dailės pažinimas ir reflektavimas	
Esminis gebėjimas – reflektuoti ir įsivertinti dailės, kultūros paminklus bei reiškinius, taikyti dailės pažinimo įgūdžius praktinėje veikloje ir gyvenime	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Susieti kūrinio nuotaiką su dailės raiškos priemonėmis.	2.1.1. Paaiškinti vartojamus elementarius meno ir dailės terminus; 2.1.2. atpažinti ir skirti pagrindines dailės rūšis, žanrus ir kai kurias technikas; 2.1.3. vartojant elementarias dailės sąvokas apibūdinti kūrinio keliamą įspūdį, nuotaiką, išvardinti pagrindines meninės raiškos priemones.
2.2. Įžvelgti tautodailėje, meniniame palikime ir šiuolaikiniame mene raiškos priemonių kaitą.	2.2.1. Išvardinti esminius tautodailės bruožus; 2.2.2. atpažinti lietuvių liaudies meno simbolius, juos paaiškinti; 2.2.3. atpažinti ir palyginti kai kuriuos skirtingų epochų meno kūrinius; 2.2.4. savais žodžiais apibūdinti pastebimus meninės raiškos skirtumus įvairiose epochose ir kultūrose.

2.3. Stebėti ir vertinti savo, kitų kūrybą bei pasiekimus parodose, meninėse akcijose, projektuose.	2.3.1. Pasirinkti ir išvardyti dailės kūrinio vertinimo kriterijus; 2.3.2. apibūdinti pasirinktus darbus, pagrįsti savo nuomone.
---	---

22. Dailės pažinimo ir raiškos turinio apimtis:

22.1. Spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška:

22.1.1. Komponavimas plokštumoje, erdvinės formos kūrimas, formų komponavimas tarpusavyje; teminės kompozicijos, natiurmortas, peizažas, portretas, abstrakti, siužetinė kompozicija. Nesudėtingi funkcionalūs objektai. Natūra ir meninis vaizdas. Esminių natūros bruožų perteikimas. Kūrinio idėja, perteikiama nuotaika. Kūrybinės interpretacijos, remiantis natūra, tautodaile, profesionaliuoju menu;

22.1.2. Tapymas guašu, akvarele. Piešimas pieštuku, tušu, kreidelėmis, pastele, anglimi, sangina ir kt. Lipdyba iš molio, plastilino, gipso formavimas, erdvinių formų kūrimas lankstant, konstravimas iš įvairių medžiagų, papjė mašė. Karpymas, lankstymas, aplikacija, koliažas, grotžas, atspaudai, nesudėtingos grafikos technikos, įvairios mišrios bei eksperimentinės technikos ir kt.

22.1.3. Pagrindinių, papildomų chromatinių ir achromatinių spalvų maišymas, atspalviai, šiltos – šaltos, šviesios – tamsios spalvos, nuotaikos kūrimas spalvomis. Taškas, linija, dėmė, tonas, štrichas, tekstūra. Geometrinės ir gamtinės formos, paviršiaus charakteris, faktūra, reljefas, įspaudai, funkcionalios formos. Ritmas, statika – dinamika, simetrija – asimetrija, kontrastas – niuansas.

22.2. Dailės pažinimas ir reflektavimas. Menas mūsų aplinkoje. Menas kaip žaidimas. Dailės terminai. Dailės rūšys ir žanrai. Plastinės kalbos elementai. Meno epochos: senosios civilizacijos, didieji meno stiliai, modernus ir postmodernus menas. Etnokultūra: kalendorinės šventės, papročiai, pasakos, simboliai. Tautodailė: formos, medžiagos, dekoras, ornamentas, spalvos. Dailės kūrinio analizės pradmenys.

23. Programos turinys:

I metai					
Eil. Nr.	Turinio dalis	Veiklos apibūdinimas	Metodai	Ugdomos kompetencijos	Trukmė (val.)
1.	Aplinkinio pasaulio stebėjimas, vaizdavimas: gamtos kaita ir reiškiniai, augalų, gyvūnų ir žmonių gyvenimas.	Komponavimas spalvinėmis linijomis, dėmėmis. Grynosios spalvos, juoda, balta. Spalvų maišymas. Fonas ir jo reikšmė	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės ir pažinimo kompetencijos.	66
2.	Gyvi ir negyvi daiktai. Žmogus ir jo nuotaikos, veido dalys, aprangos detalės.	Linijų, dėmių, taškų, brūkšnelių įvairovė, ritmas. Pagrindinės ir kitos formos, faktūros plokštumoje. Dailės pažinimo integravimas. Portreto žanru.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, socialinės ir pažinimo kompetencijos.	48
3.	Fantazijų ir pasakų pasaulis, fantastinės būtybės ir jų aplinka. Kalendorinės šventės, papročiai.	Dekoravimas. Komponavimas įvairaus dydžio popieriaus formatuose.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, socialinės ir pažinimo kompetencijos.	48
4.	Gyvos aplinkos stebėjimas, aptarimas,	Dailės pažinimo integravimas.	Pokalbis, individualus	Asmeninės, socialinės ir	42

	vaizdavimas. Gyvūnų ir žmonių charakterizavimas, detalių išskyrimas ir vaizdavimas.	Pagrindinės, antrinės, šviesios, tamsios, šiltos ir šaltos spalvos.	darbas.	pažinimo kompetencijos.	
--	---	---	---------	-------------------------	--

II metai

Eil. Nr.	Turinio dalis	Veiklos apibūdinimas	Metodai	Ugdomos kompetencijos	Trukmė (val.)
1.	Daiktų pasaulio stebėjimas, formų, dydžių, spalvos, ornamentikos apibūdinimas, vaizdavimas.	Šviesiau, tamsiau. Arčiau, toliau. Nuotaikos kūrimas įvairiomis tekstūromis. Dailės pažinimo integravimas. Etnokultūra: kalendorinės šventės, papročiai, pasakos, simboliai	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės ir pažinimo kompetencijos	84
2.	Vienafigūrė, daugiafigūrė kompozicija. Judesys	Ramios ir judrios linijos, taškai, dėmės..	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, socialinės ir pažinimo kompetencijos	36
3.	Erdvės įspūdis - pirmas, antras planas, vienas kitą užstojuojantys daiktai	Dailės pažinimo integravimas. Šviesiau, tamsiau. Arčiau, toliau.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, pažinimo ir mokėjimo kompetencijos	54
4.	Erdvinių kompozicijų kūrimas.	Antrinių žaliavų, popieriaus, gamtinių medžiagų panaudojimas.	Pokalbis, individualus darbas.	Pažinimo ir mokėjimo kompetencijos	30

III metai Grafinė raiška

Eil. Nr.	Turinio dalis	Veiklos apibūdinimas	Metodai	Ugdomos kompetencijos	Trukmė (val.)
1.	Linijų charakteristikos. Įvairiomis priemonėmis išgauti kietas ir minkštas linijas.	Skirtingų priemonių panaudojimas: įvairių dydžių plunksnos, teptukai.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės ir pažinimo kompetencijos	24
2.	Nesudėtingos tekstūros perteikiant įvairias objektų paviršiaus ypatybes	Popierius, spalvotas popierius, spaustuviniai dažai, vaškinės kreidelės,	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, socialinės ir pažinimo kompetencijos	22
3.	Estampinės grafikos pradmenys. Spaudavimas įvairiais spaudais. Linijų monotipija.	Dailės pažinimo integravimas. Kartonai, spaustuviniai, dažai, pieštukai, spalvotas popierius.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, pažinimo ir mokėjimo kompetencijos	22

III metai Erdvinė raiška					
Eil. Nr.	Turinio dalis	Veiklos apibūdinimas	Metodai	Ugdomos kompetencijos	Trukmė (val.)
1.	Medžiagos plastiškumas, tempimas, gniuždymas, dekoras įspaudais. Medžiagų jungimas klizais, medžio pagaliukais.	Plastilinas, modelinas, molis, smėlio masė, sniegas, popieriaus plastika, folija, medžio kaladėlės ir t.t. Atliktų darbų dekoravimas flomasteriais, akvarele, guašu.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės ir pažinimo kompetencijos	24
2.	Aplinkos stebėjimas ir atkartojimas formomis, stilizavimas, išgalvotų formų modeliavimas, įvairių personažų konstravimas.	Dailės pažinimo integravimas. Gamtos detalių panaudojimas dekoravimas.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, socialinės ir pažinimo kompetencijos	22
3.	Abstraktaus ir konkretaus vaizdo sintezė	Antrinių žaliavų panaudojimas, skirtingų priemonių derinimas.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, pažinimo ir mokėjimo mokyti kompetencijos	22

III metai Spalvinė raiška					
Eil. Nr.	Turinio dalis	Veiklos apibūdinimas	Metodai	Ugdomos kompetencijos	Trukmė (val.)
1.	Spalvininkystė. Temos: gamtos reiškinių vaizdavimas, natūrmortas, peizažas, figūrinės kompozicijos, lietuvių liaudies mitologija.	Aplinkinio pasaulio stebėjimas ir aptarimas, reiškinių, formų, spalvų perteikimas. Dailės pažinimo integravimas. Pažintis su tapyba.	Pokalbis, diskusija individualus darbas.	Asmeninės ir pažinimo ir mokėjimo mokyti kompetencijos.	24
2.	Koloritas. Skirtingų koloritų tapybinės kompozicijos.	Spalvų tarpusavio sąveikos aptarimas.	Pokalbis, diskusija individualus darbas.	Asmeninės, socialinės ir pažinimo kompetencijos.	22
3.	Erdvės įspūdis - pirmas, antras planas, vienas kitą užstojančios daiktai	Šviesiau, tamsiau. Arčiau, toliau.	Pokalbis, individualus darbas.	Asmeninės, pažinimo ir mokėjimo mokyti kompetencijos.	22

IV SKYRIUS MOKINIŲ PASIEKIMAI IR JŲ (ĮSI)VERTINIMAS

24. Mokinių pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, taikomi ir derinami šie vertinimo metodai: formuojamasis ir diagnostinis.

Vertinimo rezultatai fiksuojami elektroniniame dienyne.

25. Formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru nuolat, bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinių įsivertinti, analizuoti savo pasiekimus ir kelti meninio ugdymosi motyvaciją.

26. Diagnostinis vertinimas taikomas siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą du kartus per mokslo metus ir baigus ugdymo programą. Vertinama „Išskaityta“, „Neįskaityta“, naudojami simboliai: „teptukas“ (puiku), „pieštukas“ (gerai), „trintukas“ (reikia pasistengti).

27. Mokinių daromą individualią pažangą ar ugdymo(si) sunkumus mokytojas aptaria su pačiais mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

28. Pradinio ugdymo programą baigusiam mokiniui išduodamas Neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimas (kodas 9201), kuriame įrašoma, kokių dalykų mokėsi, jų įvertinimas ir valandų skaičius.

SUDERINTA

Mokytojų metodinės grupės

2021-08-23 posėdžio Nr. 4 protokoliniu nutarimu